

**ДЕПАРТАМЕНТ ЗА ИНФОРМАЦИЯ, КВАЛИФИКАЦИЯ И ПРОДЪЛЖАВАЩО
ОБРАЗОВАНИЕ – ВАРНА**

ОДОБРИЛ,

ДИРЕКТОР: _____

(проф. д-р Д. Василева)

Катедра: Науки за образованието

ПРОГРАМА

ЗА ПИСМЕН ИЗПИТ С УЧИТЕЛИ ПО ТУРСКИ ЕЗИК И ЛИТЕРАТУРА
ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ЧЕТВЪРТА ПРОФЕСИОНАЛНО-КВАЛИФИКАЦИОННА СТЕПЕН

1. Основни дидактически принципи на обучението по турски език и литература.
2. Комуникативна ориентация на учебния процес по турски език и литература.
3. Методика на ограмотяването по турски език в първи клас.
4. Обучението по лексика.
5. Обучението по граматика.
6. Система за изучаване на фонетиката на турския език. Основни методи, средства и похвати в обучението по фонетика.
7. Слушане. Развитие на умения за слушане.
8. Четене. Стратегия за развитие на умения за четене.
9. Говорене. Система от упражнения за развитие на говорни умения.
10. Писане. Дидактико-методически похвати за развитие на умения за писане.
11. Методи на образованието по литература.
12. Изучаване на фолклорните жанрове в начална и средна училищна степен.
13. Художественият текст в образованието по литература.
14. Изучаване на епически текст в часовете по литература. Лирическият жанр в образователния процес по литература.
15. Развитие на речта на учениците от начална и средна училищна степен.
  - а) Развитие на диалогичната и монологичната реч.
  - б) Урокът за развитие на речта.
16. Тестовите в обучението по турски език и литература.

ОБЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ

Изпитът се провежда на турски език.

Програмата за подготовка за придобиване на четвърта професионално-квалификационна степен съдържа основни дидактико-методически проблеми на обучението касаещи обучението по турски език и литература.

Изпитът е писмен, анонимен и продължава пет астрономически часа.

Комисията по провеждане на изпита подготвя три варианта, от които в деня на изпита се изтегля един. За да се отчете спецификата на обучението в различните степени и да се даде възможност за избор, всеки вариант съдържа две от програмните теми.

Кандидатите разработват писмено изложение по темите от изтегляния на лотариен принцип вариант. В изпитната работа на кандидата се изисква теоретична разработка на избраните теми, както и практически пример в подкрепа на изложението в учебно занятие (или елементи от него). По този начин ще се изявят и уменията на кандидата за творческо приложение на теоретичните постановки, съобразени с конкретните му условия на работа. Оценката се оформя с точност до 0.50, като изпитът се счита за успешно положен, ако

кандидатът е получил оценка най-малко много добър 4.50.

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ÖĞRETMENLERİ İÇİN HAZIRLANMIŞ IV. MESLEKİ İHTİSAS DERECESİNİ ELDE ETME SINAV PROGRAMI

1. Türk dili ve edebiyatı öğretiminde uygulanan temel didaktik ilkeler.
2. Türk dili ve edebiyatı öğretim sürecinin iletişimsel yönelimi.
3. İlkokuma-yazma öğretimi.
4. Sözcük öğretimi.
5. Dilbilgisi öğretimi.
6. Sesbilgisi öğretimi. Sesbilgisi öğretiminde uygulanan temel yöntem, araç ve teknikler.
7. Dinleme. Dinleme becerileri geliştirme.
8. Okuma. Okuma becerileri geliştirme stratejileri.
9. Konuşma. Konuşma becerileri geliştirmede uygulanan alıştırmalar sistemi.
10. Yazma. Yazma becerileri geliştirmede uygulanan didaktik-metodik teknikler.
11. Edebiyat öğretimi yöntemleri.
12. İlkokul ve ortaokulda folklor janrlarının öğretimi.
13. Edebiyat öğretimindeki edebi metin.
14. Edebiyat derslerinde epik eserlerin işlenmesi. Lirik janrın edebiyat öğretimindeki yeri.
15. İlkokul ve ortaokul öğrencilerinin anlatım becerilerini geliştirme.
  - a) Diyalog ve monolog kurma becerilerini geliştirme;
  - b) Anlatım becerilerini geliştirme dersi.
16. Türk dili ve edebiyatı öğretimindeki testlerin önemi.

ÖNERİLEN LİTERATÜR

1. Андреев, М. Дидактика. С., 1987.
2. Вълкова, С. Формиране на комуникативно-речеви умения в началното училище. С., 1996.
3. Георгиева, М. Обучението по български език в условия на билингвизъм. Шумен, 2004.
4. Георгиева, М., Е. Добрева. Писмените ученически текстове. Първа част: репродуктивни текстове. С., 2002.
5. Георгиева М., И. Савова. Писмените ученически текстове. Втора част: продуктивни текстове. С., 2003.
6. Георгиева, М., Р. Йовева, С. Здравкова. Методика на обучението по български език и литература в началното училище. Шумен. 2011.
7. Димчев, К. Комуникативно-речева насоченост на обучението по роден език.- С., 1985.
8. Йовева, Р. Методика на литературното образование. Шумен, 2008.
9. Йовева, Р. Писмените ученически текстове. Трета част: съчинения интерпретации.-С., 2003.
10. Йочева, К. Подготовка на студентите за оgramотвяване на билингви. - В: Технологични аспекти на интеркултурното образование. Благоевград, 2009.
11. Кръстев Б., С. Стефанова. Методика на обучението по български език в прогимназиалните и гимназиалните класове на СОУ. В. Търново, 2000.
12. Маджаров, Ал., Ст. Здравкова, Методи на обучението в началните класове.- С., 1989.
13. Учебни програми по майчин турски език за I-VIII клас. – Internet, 2014 (<http://www.mon.bg/?go=page&pageId=1&subpageId=28>).
14. Alperen, N. Türkçe Öğretim Rehberi (Güzel Konuşma, Okuma, Yazma). Ankara, 1996.
15. Calp, M. İlköğretim Okullarında Türkçe Dilbilgisi Öğretimi. Ankara, 2002.
16. Calp, M. Özel Öğretim Alanı Olarak Türkçe Öğretimi. İstanbul, 2010.
17. Cemiloğlu, M. İlkokul Okullarında Türkçe Öğretimi. Bursa, 1995.
18. Çeçen, M., A. Gıyasettin. Metne Dayalı Dil Bilgisi Öğretiminin Sekizinci Sınıf Öğrencilerinin Dil Bilgisi Başarısına Etkisi. – Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Dergisi. Haziran 2008. Cilt: V, Sayı:I, 133-149. – Internet, 2014. (http://efdergi.yyu.edu.tr/makaleler/cilt_V/07_2008_m_akif.pdf)
19. Demirel, Ö. Genel Öğretim Yöntemleri. USEM Yayınları, Ankara, 1995.
20. Demir, C. Türkçe / Edebiyat Öğretimi ve Kişisel Kelime Serveti. – Internet, 2014. (http://dhgm.meb.gov.tr/yayimlar/dergiler/Milli_Egitim_Dergisi/169/celal.pdf)
21. Demir, C., M. Yarıcı. Ana Dili Olarak Türkçenin Öğretimi ve Sorunları. – Internet, 2014. (<http://www.aku.edu.tr/AKU/DosyaYonetimi/SOSYALBILENS/dergi/IX2/10CDemir.pdf>)
22. Denge, B. Türkçe Dilbilgisi. Dil Yeteneği, Yıldız Yayınları, İstanbul, 1992.
23. Dikmen, S. İlkokuma Yazma Öğretimi (Öğretmen Rehberi). Ankara, 1998.
24. Güzel, A. İki Dilli Türk Çocuklarına Türkçe Öğretimi (Almanya Örneği). Ankara, 2014.
25. Kandemir, E., Kandemir, Y., Yürüyen, C., Öğrenci Kompozisyonları. İstanbul, 1989.
26. Kavcar, C. Türkçe Öğretimi. Engin Yayınevi. Ankara, 1997.
27. Mahmudov, M. Türkçe Öğretimi. Sofya, 1965.
28. Mehmet F., S. Çakır. Türkçe Öğretmen Kılavuzu (I –VIII sınıf). Sofya, 2000.
29. Özbay, M., D. Melanlıoğlu. Türkçe Eğitiminde Kelime Hazinesinin Önemi. – Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Dergisi. Haziran 2008. Cilt: V, Sayı:I, 30-45. – Internet, 2014. (http://efdergi.yyu.edu.tr/makaleler_5.html)
30. Özdemir, E., Türkçe Öğretimi: Anadili Öğretimi. – İnternet, 2014 (http://turkoloji.cu.edu.tr/DILBILIM/emir_ozdemir_anadili_ogretimi.pdf).
31. Par, Ar. Planlı Yazma Sanatı – Kompozisyon, İstanbul: Serhat Yayınevi, 1992.
32. Par, Ar. Sözlü ve Yazılı Anlatım. İstanbul, 1990.

33. Sağır, M. Özel Öğretim Alanı Olarak Türkçe Öğretimi (Genişletilmiş ve gözden geçirilmiş üçüncü baskı). Konya, 2007.
34. Şişmanoğlu, B. Edebi Okuma Metodikası. Sofya, 1958.
35. Toker, S., Türkçenin Anadili Olarak Öğretiminde Ninni ve Tekerlemelerin Yeri – İnternet, 2014. (<http://www.nobel.gen.tr/Makaleler/IJSES-Issue%201-19-2011.pdf>).

Програмата е приета на Катедрен съвет на катедра „Науки за образованието” (протокол № КД – 01-8/19.03.2018 г.)